

VOJNA SE POOSTRUJE

Z zračnimi napadi hočejo uničiti zalagalne postojanke

LONDON, Anglija, 22. marca. — Za one, ki razumejo, kaj berejo, morajo biti dogodki zadnjih dni zelo zanimivi kajti v mnogem oziru kažejo na bodoči razvoj dogodkov. V tem pogledu sta najvažnejša dogodka zračna napada na Scapa Flow in Sylt. V resnici sta bila ta dva napada silnejša, kot katerikoli drug napad v sedanji vojni. Zadnje mesece so se Angleži strogo držali načela, da napadajo vojaške predmete samo tedaj, kadar v bližini ni nobenega civilista.

NEMCI SO POSNEMALI ANGLEŽE

Angleži so n. pr. napadali nemške aeroplane, ki so polagali mine, samo na odprtem morju, ali pa v njihovih oporiščih. S tem so hoteli čim manj ogroziti življenje civilnega prebivalstva in tudi Nemci so sledili angleškemu zgledu. Pri vsem tem pa je vsakdo v Londonu pričakoval, da bo enkrat prišel čas, ko bodo Nemci bombardirali vse, kar bodo videli, ali pa ne videli. In to se je tudi pred kratkem zgodilo pri zračnem napadu na Scapa Flow. Nemci so metali bombe na podeželske kraje in Angleži so odgovorili s svojim napadom na otok Sylt. Prišel je tedaj čas brezobzirne vojne.

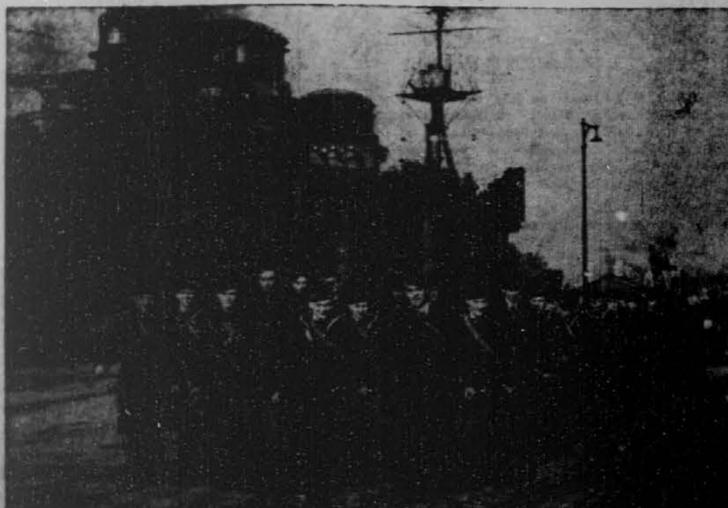
NASPROTNIKA STA SE POSLUŽEVALA VZIGALNIH BOMB

Pri obeh napadih sta se nasprotnika v prvi vrsti posluževala vžigalnih bomb v očitnem namenu nasprotniku uničiti kar največ mogoče vojnega materiala. Vendar pa nemški letalci niso vrgli nobene bombe na velike tanke petroleja, ki je tako zelo važen za aeroplane. Nasprotno pa Angleži trdijo, da so na otoku Syltu razdejali velika skladišča, ki so zletela v zrak.

SVARILO NEVTRALCEM ANGLEŠKEGA VOJNEGA MINISTRA STANLEYA

Kar tudi kaže na bodoče razvoje, je govor angleškega vojnega ministra Oliverja Stanleya, ki je nevtalne države opozoril, da v marsikaterem svojem početju pomagajo Nemci. Zato je rekel, da bo prišel mogoče čas, ko bo morala Anglija, četudi hoče vpoštovati nevtalnost vsake države, ostrejšo nastopiti. Angleška vlada nikakor ne more pozabiti stroge nevtalnosti Švedske in Norveške, vsled česar zaveznikom ni bilo mogoče Finem poslati pomoči. Norveška tudi do sedaj ni bila zmožna, da bi obvarovala svojo strogo nevtalnost s tem, da nemške bojne ladje ne bi mogle pluti po njenih vodah. Zato bo morala angleška vojna mornarica zapreti tudi to vrzel.

POVRATEK ANGLEŠKE KRIŽARKE

Angleška križarka "Repulse", kateri so o Nemci naznanili, da so jo torpedirali, se je vrnila v neko angleško pristanišče. Njena posadka gre za ladje na dopust.

Tajnik Cordell Hull okrcal ministra za Kanado James Cromwella

Ameriški poslanik je se zavzemal v govoru na banketu v Torontu za zaveznike. — Veliko ogorčenje poslancev v Washingtonu.

TORONTO, Kanada, 21. marca. — Ameriški poslanik James R. Cromwell je v torek na banketu Canadian in Empire klubov imel govor, v katerem se je zelo zavzemal za zaveznike, zlasti za ozir na sedanjo vojno. Četudi pa je odobravala nevtalno politiko Amerike, je vendar rekel, da bi bilo potrebno, da pogledamo dejstvo v oči in položaj nekoliko presodimo. Cromwell je dalje rekel, da se zavezniki bojijo za svobodo in da bodo Nemci, ako zmagajo, zaslužili podjarmljene narode in postavili tudi drugod totalitarne države. Obsojal je one Amerikance, ki ne vidijo razlike med zavezniki in nemškimi vojnimi cilji.

WASHINGTON, D. C., 22. marca. — Med narodnimi zastopniki v Washingtonu je Cromwellov govor v Torontu povzročil velik vihar. Poslanec Martin L. Sweeney je v poslanski zbornici predlagal, da je poslanik Cromwell odpokličan s svojega mesta.

"Ako se hoče naš mladi poslanik v Kanadi bojevati na strani Angležev, tedaj priporočam, da se pridruži takim odličnim odpadnikom, kot sta lady Astor in Kermit Roosevelt," je rekel Sweeney.

WASHINGTON, D. C., 22. marca. — Vsled ogorčenja poslancev nad govorom poslanika Cromwella v Torontu je državni tajnik Cordell Hull Cromwellu, ki je po svojem govoru takoj odpotoval na svoj dom v Somerville, New Jersey, poslal ukor, v katerem pravi državni tajnik, da je bil govor v nasprotju z navodili, ki jih dobijo ameriški diplomati od svoje vlade in je vladal.

"Javno razpravljanje o nasprotnih si politikah drugih vlad, posebno vlad, ki so zaple-

OSNOVNA NAČELA AMERIŠKIH DRŽAV ZA POSTOPANJE NAPRAM POMOŽNIM VOJNIM LADJAM VOJSKUJOČIH DRŽAV

Stalni odbor vseameriškega kongresa za zaščito nevtalnosti ameriških držav, ki ima sedež v Rio de Janeiro v Braziliji, je postavil sledeča osnovna načela za postopanje napram pomožnim vojnim ladjam vojskujočih se držav v ameriških vodah:

1. Nevtalne ameriške države morajo za vsako ceno preprečiti zlorabe svojih luk in svojih teritorialnih voda za vojne operacije oziroma za preskrbo z vojnimi materiali, četudi bi se to vršilo s posredovanjem nevtalnih ladij.

2. Ladja, ki bo nudila kakršnokoli pomoč ladjem vojskujočim se države — izvzeti so primeri, ki jih narekujejo razlogi humanosti — se bo smatrala že samo zaradi tega za pomožno vojno ladjo.

3. Take trgovinske ladje se bodo smatrale kot vojne ladje ter bodo internirane več čas trajanja vojne.

4. Za vsako zlorabo zastave katerekoli nevtalne države bodo odgovorni poveljujoči častniki in posadka ladje, ter se bodo napram lastnikom ladje izvajale lahko sankcije.

5. Preporučuje se nevtalnim ladjam vkravat v ameriških lukah vojni material ali osebe, ki nameravajo oditi na bojišče, ako na odprtem morju material pretovorijo in osebe prestopijo na ladje vojskujočih se držav. Oblasti ameriških nevtalnih držav imajo pravico pregledati vsako ladjo, oziroma od poveljnika zahtevati obvezne izjave glede tovora.

"Zaupajte mi!" pravi Mohandas Gandhi

Poslušalo ga je nad stotisoč pristašev. — Vseindijski kongres se ni zrel za civilno nepokorščino. Vodja Khaksarov aretiran.

RAMGARH, Indija, 21. marca. — Indijski voditelj Mohandas K. Gandhi je govoril danes članstvu Vseindijskega kongresa. Spočetka ga je poslušalo nad stotisoč oseb, nato jih je pa nevihta pregnala.

Pozival jih je, naj se strnejo za njegovim vodstvom in naj se pripravijo na kampanjo za izvojevanje indijske svobode.

"Zaupajte mi! — jih je pozival. — Tega velikega cilja ne moremo kar mimogrede doseči.

Po njegovem mnenju Vseindijski kongres se ni zrel za izvajanje nepokorščine.

CALCUTTA, Indija, 21. marca. — Angleške oblasti so zaprle Aramo Masrajuim, voditelja mohamedanskega plemena Khaksarov. M. A. Jinnah, predsednik Vseindijske moslemske lige, je pozval Khaksare, naj mirujejo. V zadnjih spopadih s policijo je bilo u smrčenih petindvajset oseb.

Predsednikovo zdravstveno stanje

WASHINGTON, D. C., 21. marca. — Predsednik Roosevelt je bil zaradi hudega prehlada dva dni v postelji. Njegov zdravnik rear-admiral McIntire je rekel, da je njegova temperatura zopet normalna, da pa par dni še ne sme zapustiti bolniške sobe.

Angleški proračun

LONDON, Anglija, 21. marca. — Angleški proračun za leto 1940—1941, bo objavljen 23. aprila. To je naznanil večeraj v poslanski zbornici ministrski predsednik Chamberlain. Proračun bo znašal 2500 milijonov funtov sterlingov (10,000 milijonov dolarjev).

Ogromni uspehi WPA

WPA delavci so v zadnjih štirih in pol leta zgradili oziroma popravili 457,000 milj cest. — Zgradili so 56,000 mostov in prehodov.

WASHINGTON, D. C., 21. marca. — WPA komisar Harrington je objavil poročilo, iz katerega so razvidni uspehi te vladne agenture.

Največjo pozornost je W. P. A. posvečala cestam in mostovom. V zadnjih štirih in pol leta so zgradili oziroma popravili WPA delavci 457,000 milj cest.

— Na vsakih deset milj, ki jih prevozi avtomobilist, — pravi Harrington, — je poldruga milja ceste, ki so jo zgradili oziroma popravili WPA delavci.

Nadalje so zgradili WPA delavci: 197 novih letališč, 337 so jih pa popravili in izboljšali. Zgradili so 176 pristajališč in

jih 298 popravili.

Posebna pažnja je bila posvečena mostovom. WPA delavci so zgradili v zadnjih štirih in pol leta 56,000 mostov in viaduktov, popravili so jih pa 37,000.

Postavili so 638,848 prometnih znamenj in 21,696 občestnih kandelabrov.

Do 1. julija se bo število WPA delavcev zmanjšalo za približno 700,000 ter bo znašalo le 1,600,000.

Za fiskalno leto, ki se bo končalo dne 30. junija, ima agentura na razpolago, 1477 milijonov dolarjev.

Dne 6. marca je bilo zaposlenih pri WPA 2,323,000 delavcev.

Amendamenti

Delodajalca bi ne smel nihče siliti naj sprejme nazaj na delo štrajkarja, ki je poškodoval delodajalčevo lastnino.

WASHINGTON, D. C., 21. marca. — Zbornični odbor za delavske zadeve bo skušal čimprej urediti vse potrebno glede amendentov k Wagnerjevi postavi.

Včeraj je odbor priporočal, naj ima Delavski urad namesto treh pet članov, danes se je pa baval s takimenovanim "antiviolence" amendentom. Če bo amendent sprejet, ne bo mogel Delavski urad siliti tega ali onega delodajalca, da bi vzeli zopet na delo štrajkarja, ki je poškodoval kompanijsko oziroma delodajalčevo lastnino.

Neki član zborničnega delavskega odbora je rekel, da bodo se ta teden vsi predlagani amendamenti bodisi zavrženi bodisi priporočeni.

"Anti-violence" amendentu nekateri zelo nasprotujejo. — Če bi bil uveljavljen, — pravijo, — bi bil miroljuben piket izročen na milost ali nemilost vsakemu delavskemu špijonu, izzivaču ali najetežu. Marsikateri delodajalec bo sam izrazil nasilje, samo da bo imel nad štrajkarji večjo oblast.

Kratke dnevne vesti

Najnovejši vojaški aeroplan

ST. LOUIS, Mo., 22. marca. — Pri Curtiss Wright Corp. je v delu za neko tujo državo aeroplan, ki bo najhujše orožje proti bombnikom in ki se more v eni minuti dvigniti eno miljo v zrak.

Včeraj so preiskovali prvi tak aeroplan, ki se je po kratkem zaletu dvignil in je, kot je pozneje rekel pilot, skoraj ves čas letel navpično navzgor. — Aeroplan preleti nad 300 milj na uro. Njegova krila se raztezajo nad 35 čevljev na široko in njegov motor z 1000 konjskimi silami goni trilopatasti jekleni propeler. Oborožen je s 4 strojnimi, ki streljajo skozi propeler.

Ogromno letalo

SEATTLE, Wash., 21. marca. — Danes je odletelo proti Brownville, Texas, veleletalo "Flying Cloud", ki je prirejeno za višinske polete ter se lahko z njim pelje 33 potnikov. Nabavila si ga je družba Pan American Airways ter je namenjeno za južno-ameriško službo.

Izrabljanje reliefa

JERSEY CITY, N. J., 20. marca. — Veleporota Hudson okraja je obtožila pet oseb v Bayonne, N. J., da so sprejemale relief, dasi niso bile u-

pravičene do njega. Med obtoženci je tudi zdravnik dr. Harold T. Coksa, ki si je meseca junija 1938 nabavil živilsko nakaznico, dasi živi v prilično dobrih razmerah.

Allegheny reka prestopila bregove

PARKER, Pa., 21. marca. — Na Allegheny reki se je v tukajšnji bližini nabralo toliko ledu, da je voda prestopila bregove ter preplavila mesto. Glavna cesta je tri čevlje pod vodo. Mesto ima devetsto prebivalcev.

Edison bo kandidiral

WEST ORANGE, N. J., 21. marca. — Mornariški tajnik Edison bo pri prihodnjih volitvah kandidiral na demokratskem tiketu za gubernerja države New Jersey. Sedanji guvern Harry Moore ne more biti dvakrat zaporedoma izvoljen.

Pomanjkanje discipline

LONG BEACH, Cal., 21. marca. — Rufus B. Kleinsmit, predsednik South California univerze, je rekel, da je sedanja generacija prva, v kateri mladina ni tepena. Nekaj se mora zgoditi, če ne, bi šla mladina k vragu. Dom, šola in cerkev morajo izvajati strožjo disciplino. Začeti morajo takoj, kajti sicer bo prepozno.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Sakser, President; J. Lipičič, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly \$6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za četrt leta \$1.50.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.

"GLAS NARODA" IZDAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJE IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

ZVEZA MED NEMČJO, ITALIJO IN RUSIJO

V začetku tega tedna sta se sestala na Brennerskem prelazu, ki loči Nemčijo in Italijo, nemški fuhrer Hitler in italijanski duce Mussolini.

Sestanek se je vršil v železniškem vagonu. Navzoča stala tudi nemški vnanji minister Ribbentrop in italijanski vnanji minister prof. Ciano.

Sestanku pripisujejo veliko važnost. Javnosti ni bilo sporočeno, o čem so razpravljali, javnost ni zvedela, vsled česar se mor aomejiti le na ugi banja.

Tako naprimer govore po Berlinu, da je Hitler pregovoril Mussolinija, da bo opustil svojo sedanjo politiko, ki ni ne krop in ne voda. Italija ni niti nevtalna, niti bojujoča se država, pač pa nekakšna zmes med obojima.

Dogovorjeno je bilo baje, da mora Italija dokazati zavezništvo, da se Italija z Nemčijo popolnoma strinja v gospodarskem in političnem pogledu.

Mussolini in Hitler sta baje posvetila vso pozornost načrtom, po katerih bi bilo mogoče pridobiti Rusijo za osiše Rim-Berlin ter skleniti nemško-italijansko-rusko zvezo, ki bi bila napram zavezništvo mogočna profitež.

Te dni se bo odpravil v Moskvo nemški vnanji minister Ribbentrop ter bo predložil rus-komu komisariju za zunanje zadeve, Molotovu, tozadevne nemško-italijanske načrte. Mogoče je tudi, da bo prišel Molotov osebno v Berlin.

Mussolini in Hitler nameravata s Stalinovo pomočjo Evropo popolnoma preobnovati v političnem in gospodarskem pogledu. Navidez nepremostljive razlike med Mussolinijevimi fašističnimi ter Stalinovimi komunističnimi nazori se bo dalo na ta ali oni način premostiti. Tako Rusija kot Italija se ozirata na Balkan, obe hočeta imeti tam vsaka svoj dežel in svoje prednosti, zato je sporazum v tem pogledu največje važnosti.

Zavezniki morajo torej že sedaj računati z nemško-italijansko-rusko politično in gospodarsko zvezo, ki so jo še nedavno smatrali za nekaj absolutno nemogočega.

Sama Nemčija bi se ne mogla Angliji in Franciji prav dolgo uspešno ustavljati. Če bo pa imela ob svoji strani še Italijo in Rusijo, ji bo odpor znatno lažji ter se sme celo na zmago zanašati.

Londonski in pariški diplomati so začeli spoznavati, da so lansko poletje delali račun brez krčmarja, ki je v tem slučaju Stalin.

Če bi takrat količkaj slutili, da ne bodo imeli opravka samo s Hitlerjem in z Mussolinijem, pač pa tudi s Stalinom, bi najbrže ne tvegali vojne.

Anglija in Francija tvorita proti Nemčiji močno kombinacijo, proti Nemčiji, Italiji in Rusiji bo pa njuna borba silno otežkočena.

Da ne bo ostalo samo pri nemško-italijansko-ruski zvezi, je jasno.

Romunska, Jugoslavija in Bolgarska ne bodo mogle biti dolgo nevtalne.

Samo na zemljevid je treba pogledati, pa se človek prepriča, komu se bodo morale pridružiti, če bodo hotele že vsaj nekoliko podaljšati svoj obstoj in svoje življenje.

O kakšni njihovi samostojnosti že zdaj ni nobenega sledu več. Njihova samostojnost je kvečjemu le še na papirju ali na jeziku tega ali onega kratkovidnega diplomata.

Če nimate Slovensko-Amerikanskega Koledarja za 1940, naročite ga še danes. Imamo še nekaj izvodov na roki. — Cena je 50c.

Cudno naključje

LONDON, Anglija, 20. marca. — 58 letni William Walsgrove je sedel prejšnji teden v svojem priljubljenem naslonjaču. Iznenada je omahnil in umrl. Zadel ga je srčna kap. Par dni kasneje je njegova 50 letna vdova sedla v isti stol. Tudi njo je zadel kap.

Sporazum med CIO in AFL

PATERSON, N. J., 21. marca. — S posredovanjem župana Lotté se CIO in AFL vije sklenile premirje ter objavili, da ne bodo drug drug druge nadlegovale. Če imá naprimer CIO pogodbo z delodajalcem, ne bo silila AFL v njen delokrog. In nasprotno.

Iz Slovenije

NAŠI STARI HRASTI PADAJO.

V januarju je umrl v Mestini na Štajerskem ugledni ondnotni domačin Jakob Kidrič, ki bi letošnjo poletje praznoval 100letnico rojstva. Te dni pa so iz Kamnika kratko sporočili, da je na Pesjanovci, občina Smarنوv v Tuhinju umrl najstarejši Slovenec Anton Pistotnik, ki bi letos 6. junija dopolnil 100 let. Oča Pistotnik je bil vse do zadnjega prav čvrst. Letošnja zima, ki nikakor ni prizanesljiva, pa je na lepem tudi njemu poslala večno poslanko. Pred dnevi je starček izdihnil. Zapustil je vrsto otrok, ki pa so tudi že vsi v letih. Ko mu je bilo 98 let, je šele izročil posestvo najmlajšemu sinu Matiju, ki je zdaj star 57 let. Z njim je na domu 65-letna Ivana. Najstarejša hči Marija je stara 69 let in živi poročena v Savljah. 67-letni Anton je posestnik v Jaršah, 63-letni Janez je upokojen radar v Nemčiji, 61-letni Jože in 59-letni Gregor pa živita v Ameriki. Od devetih otrok sta samo dva umrla. Ž ženo, ki mu je umrla pred 12 leti, stara 88 let, je Anton Pistotnik živel 56 let v vzornem zakonu in se je vse do zadnjega dan za dnem spominjal v pogovoru in molitvi na njo.

TRI LETA JEČE ZARADI ROPARSKEGA NAPADA.

Razprava proti 31letnemu zidarju Francu Slepšniku iz Gorisnice pri Ptuj, ki je bil obtožen roparskega dejanja, je bila pred velikim senatom mariborskega sodišča že trikrat preložena. Slednjič pa se je vendar vršila ter končala z obsodbo. Slepšnik je bil obtožen, da je 31. avgusta lanskega leta napadel v zamušanskem gozdu sedaj že pokojnega posestnika Jakoba Vesenjaka ter mu s silo vzel iz listnice 1200 din gotovine. Pri razpravi je Slepšnik odločno zanikal vsako krivdo ter je spet izjavljal, da mu je Vesenjaka sam dal ta denar, da bi mu spravil njegovo ženo s sveta, česar pa Slepšnik seveda ni imel namena izvršiti. Med pričami, ki so bile zaslišane, pa je za obtoženca posebno obtežljivo izpovedala njegova žena. Slepšnik je bil nato obsojen na 3 leta ječe in 3 leta izgube častnih pravic.

LJUĐSKA GOVORICA JE USTVARILA IZ MALENKOSTI ROPARSKI UMOR.

Nedavno se je na Dravskem polju in tudi v Mariboru hitro razširila govorica o divškem roparskem umoru nad ubogo staro, katerega je izvršil nekje pri Hočah nepoznani storilec. Ljudje so vedeli kar točno povedati kako so roparji revico mesarili in koliko plena so odnesli. Zadevo pa so že pojasnili orožniki v Hočah, ter se je pri tej priliki izkazalo, kako hitro ustvarja govorica iz muhe celega slona. V Hohinju vas je prišla skupina v maskare oblečenih fantov. Obiskovali so hiše ter nprli po vasi, pri tem pa pridno pili iz velike pletenke, tako da so bili nazadnje, ko so prišli v hišo 80-letne posestnice Marije Koban, že močno pijani. Zahte-

vali so od nje, da jim da krofe, ko pa je odvrnila, da jih nima, jo je eden izmed njih sunil da je padla ter se pri tem poškodovala po glavi. Ker pa je zaradi visokih let starke izgledalo da bi bila poškodba lahko nevarna, so orožniki odredili, da jo preišče zdravnik, ki se je r es pripeljal iz Fraina ter ugotovil, da je poškodba prav neznatna ter bo zaradi nje starica lahko še dolgo živeła. Iz tega dogodka je potem nastala govorica o strahotnem umoru, ki je ljudi močno razburil.

K ROPARSKEMU UMORU V MALIH BRASLOVČAH.

Iz Braslovč poročajo 27. jan. V noči je bila umorjena 76-letna Neža Puncerjeva, posestnica v Malih Braslovčah. Pokojnica je bila ena izmed znanih Mekusovih sester v Malih Braslovčah. S sestro Mico sta posedovali lepo posestvo z dvema hišama. V eni sta prebivali sestri, v drugi pa nečakinja obeh sester s svojim možem Milenom iz otroki. Sestra Mica je že dalje časa bolehal in je ležala po cele dneve v postelji, medtem, ko je Neža pridno pomagala gospodinjiti nečakinji.

Na usodni večer je kakor običajno pokojna Neža ostala do 21. ure pri svojih v drugi hiši. Ko so pospravili v kuhinji, je šla spat k svoji sestri, ki je že bila v postelji. Za seboj je skrbeno zapahnila vrata, katera so bila do njenega prihoda nezaklenjena. Po vseh znakih sodeč, sta se bila zločinec skril pred prihodom Neže v hiši in počakala, da sta sestri zasпали. Po navedbi sestre Mice se je zgodil zločin na tale način:

Okrog polnoči se je Neža prebudila in rekla sestri, da sliši neko ropotanje. Ker se ropotanje ni več ponovilo, sta obe spet zasпали. Med prvo in drugo uro po polnoči se je Mica spet prebudila in videla kako je neki mož napadel sestro in ji tiščal nekaj v usta. Ona je hotela brž prižgati luč, a ji je drugi možki, ki se je nenadno pojavil, to zabranil in tudi njo napadel. Ona se je medtem onesvestila. Roparja sta odnesla pokojno Nežo v posteljo onesvesčene sestre in prebrskala v naglici posteljo in eno omaro ter odnesla okrog 1000 dinarjev. Da sta delala v največji naglici, je razvidno iz tega, ker so našli po tleh razmetane tri stodinarske bankovce. Tudi sta pustila nedotaknjeno drugo omaro, v kateri sta imeli sestri shranjenih še 8,000 dinarjev.

Okrog druge ure po polnoči se je sestra Mica zbudila iz nezavesti. Ko je videla da je sestra, katero je našla poleg sebe v postelji na klečenje n: zganila, je vstala in šla klicat nečakinjo in njenega moža. Kmalu nato so prihiteli sosedje in šli po orožnike, zdravnike in duhovnika. Zdravnik je ugotovil, da je bila pokojna že uro ali več mrtva in da je bila nastopila smrt v glavnem zaradi tega, ker sta ji zločinec

VABILO na VELIKO PLESNO ZABAVO

v Kane Armory, (nasproti parku) Kane, Pa. v soboto, 23. MARCA ZA PLES BO IGRAL JOE KORACEN AND HIS SLAVONIAN ACES Zabava se prične ob 8 zvečer in bo trajala do polnoči.

PESMARICA "Glasbene Matice" Uredil dr. Josip Čerin Stane samo \$2.— To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovene Publishing Co., 216 W. 19th Street, New York, N. Y.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, pla se poslužuje — UNITED STATES CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno.

poti-nila v usta z vse silo veliko cunjjo, zaradi katere se je zadušila. Braslovški orožniki so takoj pričeli preiskavo, in se jim v pomoč poslali tudi druge orožnike iz Celja. Upajo, da se jim bo posrečilo razkriti nevarne zločince, ki ogražajo življenje in imetje mirnih kmetov. Zločinec pa nista tujea, ker sta se upala v tem visokem snegu ki je beg zelo otežkočen, napusti hišo v sredi noči.

POD VLAK JE POLOŽIL GLAVO.

Anton Javornik je bil mizarški pomočnik, star 23 let in doma iz vasi Spodnjih Sele v občini Sv. Šid pri Grobeljnu. Te dni se je pripeljal s popoldanskim vlakom z doma v Grobelno. Ves obupan se je vlegel na tračnico pod zadnji voz tega vlaka, ki je čakal na odhod v Celje. Še prej je v naglici odvrzel sukunjo. Položil je glavo prav na tir. Vlak, ki se je medtem začel premikati, mu je glavo dobesedno odrezal. Ljudje so bili prič razgroznega prizora, ko je na prosti ostalo truplo brez glave. Pri pokojniku so našli različne civilne in vojaške dokumente, zraven pa tudi oprostilno pismo, ki ga je bil nesrečen v slovo napisal staršem. V pismu je potožil, da so ga gnale v smrt družinske razmere in pa nesrečna ljubezen. Prasi jih oproščenja in pa molitve za njegovo dušo.

Nobenega sledu o duhovniku

BUENOS AIRES, Argentina. — O katoliškem duhovniku Kastelicu, ki je hotel gostovati na najvišji ameriški gori Aconcagua, ki se dviga 22,834 čevljev nad morsko gladino, do zdaj še niso dobili nobenega poročila. Njegov šotor so našli 464 čevljev pod vrhom, o njem pa ni nobenega sledu.

SREDIŠČE ZA SLOVENSKE FONOGRAFSKE PLOSČE. — PRIKLE za cent. J. MARŠIČ, INC. 462 W. 42 Street New York

Peter Zgaga

LJUBAVNO-PISMO

Izza poroke sta bila John in Mary nenehoma skupaj. Bila sta uzorna zakonca. Vsak dan sproti ga je težko pričakovala, kdaj se bo vrnil z dela. Vse večere sta skupaj preživela, vse nedelje in praznike. To je bil, kakor se reče, zares idealen zakon.

Nič čudnega ni, če jima je bila prva ločitev zakonu neizmerno težka. Johna je poslala kompanija po opravkih za teden dni v veliko letovišče, kjer je imel izvršiti nekakšna popravila. Pravzaprav nadzorovati je imel, drugi so pa delali. Gospodar ga je visoko cenil. Njegove dolgoletne izkušnje so bile take, da se ni mogel meriti z njim noben inženir.

Rad bi vzel Mary s seboj, pa je bila baš tačas nekaj bole-

na. Sama si ni upala na tako dolgo pot. John je stanoval v razkošnem hotelu. Jedel je in pil, vse na kompanijske stroške. In še nekaj nagrade so mu obljubili. — Pa kaj glej, da mi boš pisal, — mu je zabičevala ob slovesu. — Vse mi moraš pisati.

Prvi večer je bil od vožnje tako utrujen, da je komaj čakal, kdaj bo legel. Drugi večer je šel v gledališče in s pisarnjem ni bilo nič. Tretji večer je rekel: — Bom pa raje jutri! — kajti, strašno težko se je lotil pisanja. Posebno pa svoji ženi Mary. Nikdar v vsem življenju ji še ni pisal nobenega pisma. Čemu tudi? Skupaj sta rasla takorekoč in sta se videla vsak dan pred poroko. Po poroki pa tudi ni bilo treba pisati, ker ji je lahko ustmeno vsak dan vse sproti povedal.

"SLOVAN" SE ZA HVALJUJE.

Slovensko pevsko društvo "Slovan" se tem potom najlepše zahvaljuje znanemu našem gostilničarju Franku Arnežu, in njegovi gospej soprog, za tako izvrstno gostinstvo, izkazano sodelovalcem in sodelovalcem, kakor tudi članom "Slovana" in njihovem družinam, pretečeno nedeljo dne 17. marea v njunih prostorih takozvani Astor Restaurant, 56-91 Forest Avenue, Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Vsa čast vama!

"Slovan" vama želi oblo napredka v bodoče, kakor tudi želi, da vaju naši rojaki in rojakinje kolikor mogoče podpirajo, ker nverjeni smo, da bo vsakdo, ki se zgleda v vajinem lokalni, deležen najboljših postrežbe v vsed ozirih.

S pevskim in rojaškim pozdravom, za sbor "Slovani". Anthony Svet, tajnik.

SMRTNA KOSA

V Eleor, Minn. je preminil Mr. John Bambach, Jr., star 35 let. Pokopan je bil iz slovenske cerkve sv. Jožefa na Gilbertu.

NAROČITE SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI. STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Združenih državah lahko pošljete znamke po 2 oz. po 3 cente.

DARILNE POSILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	— — —	\$ 2.40
200 Dinar.	— — —	\$ 4.60
300 Dinar.	— — —	\$ 6.70
500 Dinar.	— — —	\$10.50
1000 Dinar.	— — —	\$20.50
2000 Dinar.	— — —	\$40.—

ZARADI RAZMES V EVROPI so bile naše zveze za darilne pošiljate v Jugoslavijo težavno predložene. Sedaj pa smo dobili novo zvezo, po kateri je mogoče našim rojakom vrniti in dariti vrniti pošiljate. Vse naše pošiljate pošiljamo v celoti, brez stroškov za pošiljanje po tvojemu imenu. — Vse pošiljate pošiljamo v celoti, brez stroškov za pošiljanje po tvojemu imenu. — Vse pošiljate pošiljamo v celoti, brez stroškov za pošiljanje po tvojemu imenu.

ZA NUJNO POSILJATE POSLUŽITE SE "CASH ON ORDER". — DOPLAČAJI JE TREBA \$1.— ZA VSAKO POSILJATVO V JUGOSLAVIJO. — DOPLAČAJI JE TREBA \$1.— ZA VSAKO POSILJATVO V JUGOSLAVIJO.

SLOVENSKO PUBLISHING CO.
P.O. BOX 1111, NEW YORK, N. Y.
OTKRIŠKI ODDELEK : : :
216 West 18th Street, New York, N. Y.

KSAVER MEŠKO

Velika Noč

(Iz povesti "Sosedov Peterček")

Velike noči sva se vedno posebno veselila. Iz mnogih vzrokov: navadno so naju pustili iti molit k božjemu grobu, v noči od sobote do nedelje sva smela k vuzemnicam, če ni bilo premrzlo in pisanke sva dobila.

Pogovarjala sva se o teh važnih rečeh že dolgo časa prej. Presanjarija in prekramljala sva dolge popoldneve o božjem grobu, o onih pisano oblečenih vojčkih, ki stoji nepremično in resno ob njem in stražijo Gospoda v grobu ter gledajo tako hudo in mrko, o krasnih lučicah, ki bleste v vseh barvah, o angeljih, ki klečijo ob straneh groha in bridko jokajo, o Bogu, ki leži mrtev v grobu in ki vstane od mrtvih na veliko soboto zvečer.

Tedaj bo tudi spet zazvonilo. Reglja, ki je dostikrat z zvonika niti ne slišimo v vas, ko reglja polдне ali ko vabi k rožnemu venču, shranijo do druge velike noči. Zvonovi zapoje spet veselo in čudovito slovesno. In streljali bodo ob cerkvi in po vsej fari, da bo bobnelo kakor grom ob najhujšem početju in se bodo tresli vsi hribi.

O polnoči pa pojdemo k vuzemnicam. To bo veselje!

Ugibala sva z veliko vnemo in resnostjo, koliko da jih bo letos, katera da bo največja. Lani je bila ta in ta — a le nekaj časa, saj se spominjajo kako je vzplamtela kmalu nato druga na sosednjem hribu in je prekosila ono, ki smo jo poprej najbolj občudovali.

Tu kako je pokalo! "Bum, bum — se oglasi od kod s hriba. — Bum, bum!" Na trojen, deseteren odmev zazvonil s sosednjih hribov.

"Seve, mama spet gotovo ne puste poblizn. "Deca proč!" — bo spet mogočno in oblastno zapovedoval Breznikov Peter, prvak vaških streleev. Da si sicer iz sreča dober in prijazen, ko nabija in zažiga možnarje, je siten, kakor bi se bil napil prav starega kisa.

Govorila sva dolgo poprej o tem in se veselila. In ko je prišlo, kakšna radost! Nestrpno sva štela dneve do velikega petčka, ko pojdemo popoldne v cerkev. In ko sva šla, — brat Tonček je šel navadno z nama, ali Mica, sestra Peterčkova — kako sva se čudila krasoti božjega groha in se ni-

sva mogla nagledati in naučiti.

"Res, mala nebesa! Kamor se ozreš, vsepovsodi same luči, bele, rdeče, zelene, modre, rumene. Zdi se, kakor bi se bližale mnoge čudežne oči iz božjega groha. In vojaki, ki stojijo ob strani resni in brežutni in gledajo tako hudo in jezno! In angela, ki jokata ob grobu! In v grobu Gospod Bog. In monštranca, stoječa visoko na olterju, zavita v tančico, in dve dolgi vrsti sveč ob njej — čudovito!

Gljudje prihajajo poltiho, stopajo počasi, po prstih; poklekajo ponižno daleč od groha drsajo na kolenuh do križa; položene pred grob poljubljajo pobožno in spoštljivo petran Odrešenikovih — ah, vse je še mnogo lepše, nego sva si slikala poprej v mislih in v pogovorih.

Ločila sva se od groha težko in nerada, in navse zadnje sva se morala. Na poti domov pa sva sanjarija in govorila, venomer o krasoti, ki sva jo naravnost gledala — kakor v nebesih!

O polnoči na veliko noč pa h kresu, k vuzemnici. Nemiren je bil že ves prejšnji dan, velika sobota. Pokalo je že pred polдне na raznih krajih, posebno kjer so blagoslovili celikonočno jagnje. Popoldne pri vstajenju pa streljanja ni bilo ne konec ne kraja.

Najprej je zagrmelo pri cerkvi iz velikanskega možnarja, in brž je v zvoniku zazvonilo. Takoj nato pa se je oglasil stoter odmev, zagrmelo je z vseh hribov in se je ponosno in mogočno razlegalo čez vso krajinu.

"Gospod je vstal!" so peli zvonovi radostno, kakor je še v sveti noči.

"Gospod je vstal," so znalili strelji, mogočno in veličastno, kakor nikoli v vsem letu.

"Gospod je vstal," je grmelo s stoterimi glasovi širom fare.

"Gospod je vstal, aleluja!" Čuj, čudovito, veličastno poje vse ozračje. Pretrsa človeku srce in dušo.

Spal tisto noč navadno nič nisem. Isto mi je prižal Peterček. Prevelik je bil nemir sreča; kaj, če zaspim polnoč? Kaj, če me ne zbude, ko pojdejo zažigati vuzemnico?

Ne, ni mi bilo mogoče zaspati. Zadržal sem malo; a so prišle takoj sanje, težke in močne; vsi so odšli h kresu, mene pa so pustili doma, niso me marali zbuditi.

Ustrašil sem se, vzdihnil in se predramil.

"Oče."

"Kaj je?"

"Ali so že odšli?"

"Ne še."

"Ali bo kmalu polnoč?"

"Dosee je šele. Leži še in zaspi."

"A bil sem v velikih skrbeh."

"Ali me zbudite pred polnočjo?"

"Zbudim."

"A nisem se mogel umiriti, ne mirno zaspati."

Trdno zaspi in puste me spati, ter odidajo.

Ze pred polnočjo, kmalu po enajstih, je prišel v sobo najstarejši brat. Po samokres je prišel in po rožič s smodniki-kom. V omari jih je imel spravljene.

"Ali že greš, Lojze?"

"Grem."

"Počakaj malo, pojdem s teboj."

"Ah kaj! Je še čas, prideš še."

Ni maral čakati. Bil je stra-

sten strelec, in zdelo se mu je škoda časa, ki bi ga izgubil s čakanjem. Hitel je, da izproži prvi strel iz samokresa, ravno ob polnoči; takoj nato so zagrmeli možnarji.

Ob polnoči smo bili navadno zbrani polnoštevilo ob vuzemnici, troje sosedov je imelo običajno eno skupaj. Prišli smo vsi mlajši. Prišel pa je vsako leto tudi stric kovač. Bil je sramež, zato se je šel vedno med mlade. Sicer pa je bil res še čil na duhu in na telesu. Vedel je tudi izredno mnogo povesti in pravljice, s katerimi nas je kratkočasil ob dolgih zimskih večerih in tudi ob vuzemnici.

Kresovi so pamteli vsepovsod, da je bila nič vsa svetla. Nekateri so bili izredno veliki in so ozarjali okolice daleč na okoli. Pri otihi na bližnjih hribovih smo razločevali posamezne osebe, ki so stale ob ognju ali so hodile okoli njega. Komaj je pojmal plamen ene vuzemnice, se je zažarila že druga, visoka in veličastna.

"Glej, Peterček, ta je še večja!"

Čutili smo se in se radovali. Stric kovač pa je pripovedoval, kako so plameneli po hribovih kresovi pred stoletji in so naznanjali prestrašeni prebivalcem, da prihaja v deželo krvoločni Turek. In zvonovi so zvonili v vseh cerkvah, kakor sedaj ob veliki noči. A tedaj so peli žalostno in ječe; kličali so ljudstvo k orožju za obrambo domovine.

Slikovito in mladostno je govoril stric; mi pa smo zadrževali sapo, strneli v praske-tajoči ogoj in sanjariji o tistih davnih, strašnih časih.

Vmes pa je pokalo, da so se hribi tresli.

Stric se je nagovoril o Turkih. A takoj smo ga obsnili od vseh strani s prošnjami za drugo potest. Odkušal se je in je pričel pravljico o možu, z lakotabradom. Izredno čuden se nam je dozdeval ta možič.

"A da je bil tako močan, ko pa je bil tako majček."

"Saj pravim, v bradi je imel moč, kakor Samson v lasih."

Pripovedoval je tudi o zvonovih one vasi, ki so izumrli v njej vsi prebivalci za kolero. Prišla je sveta velika noč; a cerkev je bila tiha samotna in zapuščena. Nikogar ni bilo, ki bi prišel in se poklonil Bogu in bi molil Zveličarja, v grob položenega; nikogar, ki bi zazvonil in označil vstajenje Gospodovo. A glej, čudo: zvonovi so se zazibali na vse zgodaj na veliko noč sami od sebe in so zvonili in peli brez vsake človeške pomoči starodavno veličastno pesem o vstajenju Gospodovem: kipečo Aleluja!

"Angeli so zvonili, kaj ne, stric?" je povprašal nekdo s tihim glasom.

"Seve, angeli!"

Poslušali smo pozorno in verno. Vsem nam je bilo toplo in mehko pri srcih, vsi smo čutili otroško, čisto, prav velikonočno radost.

"Razli smo se, ko se je ma vzhodu svetlikalo in je prihajal dan — sveto, skrivnostno polno velikonočno jutro — in se oglasil sem od fare veliki zvon, čigar glas je zvenel veličastno in čudovito v mlado, sveto velikonedeljsko jutro, da je trepetalo srce v prsih, in se je oko otrosilo od same sreče in iste prazniške radosti.

Ko se vrača leto za letom veliki teden in skrivnostni polni dan vstajenja Gospodovega, se spominjam vsakikrat malega Peterčka, ki se je čudil z me-noj veličastvu, krasoti in svetosti teh dni. Otožnost se me polasti vsakikrat, in zadri se mi, da bi bili ti sveti časi še krasnejši, če bi jih praznovala skupno s Peterčkom, kakor sva jih nekđaj.

A vem, ni to le žalost po malem Peterčku, otožnost je po lepi brezskrbni mladosti, ki je odhitela tako naglo in se ne vrne nikoli več.

Odkritja na Velikonočni Dan

Velikonočna nedelja ni samo dan, ko odkriva marsikdo izmed nas prve sle pomladi, temveč tudi dan odkritij prav velikega sloga. Tako so nemirni svetovni mornarji baš na ta dan napravili tri velika zemljepisna odkritja, izmed katerih so dve ovčkovčili celo z imenom Velike noči. Florida, ki so jo oči belokožcev prvič videli na ta dan, namreč ne pomeni na kratko "dežela cvetja", kakor po večini mislimo in kar bi ji bilo v ostalem tudi zaslužno ime, temveč "deželo Velike nedelje" ki se imenuje v špansčini Pasena del Florida. Na ta dan, leta 1512 ali 1513 — to se ne da več ugotoviti — je nekdanji Kolumbov podčastnik Ponce de Leon prvič postavil svojo nogo na ta čudoviti polotok, ki je sicer že pred tem krstom imel svoje ime, namreč Bimini. Pod tem imenom so ga poznali španski pustolovci vsaj iz fantastičnih pripovedi, ki so vedele med drugim poročati, da izvira tam studenec, ki daje človeku večno mladost.

Na velikonočna dežela Florida je v resnici izpolnila, kar so si ljudje obetalj od pravljene "otoka" Biminija. Ni izpolnila teh obetov sicer Ponceju de Leonu, pa čeprav je svojemu kralju poročal, da je res odkril "studenec mladosti" da se je njegova žena Dolores kopala v njem in da se mu vidi, od tedaj mlajša. Ob-ljuba se je izpolnila šele nekoliko stoletij pozneje, ko so Američani napadli Špance z njihovim slabim gospodarstvom iz dežele in so jo potem umotreno pretvorili v največjo deželo poimniškega življenja in luksuza na zemlji. Danes je za neštete ljudi v resnici vir mladosti, kajti v tej deželi vlada večni junij, poletja ni o nikoli vroča kakor pri nas, zime niso nikoli hladnejše od naših binškočnih dni. Pri tem pa ni Florida nikakor dežela samo za milijonarje, kakor bi bilo sklopiti iz pretiranih poročil o obeh razkošnih kopališčih Miami in Palm Beach. Vsako zimo prihaja sem skoraj milijon ljudi s skromnejši-

mi denarnicami, da si odpočijejo v večnem soncu in večnem zelenju nešteti njenih letovskih krajev ki delajo za to sezono posebno reklamo pod geslom: Pridite, in ne boste živeli dražje, kot doma.

Tudi druga dežela, ki so jo odkrili na Veliko nedeljo no- svoje ime po njej. To je slovit Velikonočni otok, ki leži v najoddaljenem in najbolj samotnem delu Tihoga oceana.

Domaćini so ga imenovali prej Rapanu in prav za prav ni posebno velika "dežela". Je to le majhen otok, ki ima komaj 118 km površine, nekoliko po 500 m visokih hribov in danes še 250 prebivalcev. Toda nekoč je živelo na tem otoku baje 10,000 ali celo 20,000 duš, ponašale so se s posebno kulturo in bogatimi tropiki gozdovi ter vrtovi so pokrivali zemljo, ki danes nima drevesa, ki mlači in ki se ne more ponašati s svobodnimi ljudmi, kajti ves otok ima v najemu neka čilska družba, ki ga je ob-ljudila s svojimi čredami in pastirji. Edino nekoliko sto- čudnih kamenitih stvarov govorj še o nekdanjem sijaju tega konca sveta.

Ti kameniti orjaki so otoku v ostalem s svojo skrivnostjo, ki ne bo pač nikoli razodeta, priskrbeli svetovno slavo. Sicer žive baje še nekateri stari domaćini, ki bi vodili o kamnitih idolah nekaj povedati in razložiti do neke mere prastaro pisavo, ki je ustvarilo ljudstvo Rapanijcev, a bržkone bo umrl še zadnji izmed teh prebivalcev, preden bo mogla znanost zvedeti kaj določnega o nganki njihove dežele in njihovih skrivnostnih prednikov, o katerih ne ve nihče povedati, kdo so bili in odkod so prišli. Poslednost Velikonočnega otoka je ta, da so odkrili na njem edino "pisavo Južnega morja" kar jih poznaajo. Maloštevilne table s temi napisi, ki so se še ohranile (kajti večino so odkrile-lji v slepem uničevanem bes-sežgali), predstavljajo neprecenljiv kulturni dokument in

Bydgosezu in Poznanju. V prvem mestu se je izjavilo za Poljake 76 odstotkov prebivalstva, v Poznanju pa 75,3 odst.

ljudi, čeprav so vedeli, da pomeni izjava pripadnosti k poljskemu narodu hudo preizkušnjo za sedanjost;

to tem bolj ker je v zadnjih letih baje uspelo, da so histvo teh napisov uganili in zvedeli iz njih podatke o najbolj čudni veri, kar jih je kdaj bilo na svetu.

Najčarobnejše odkritje Velike noči pa se je primerilo gotovo tedaj, ko so Angleži zagledali prvič čudovite obrise najbolj krasnega izmed vseh otokov, otoka Otaheitiija, o katerem je sanjarijo vse sedemnajsto stoletje, ki je videlo v niem otok zemeljskega paradiza — otok ljubezni, "Novo Kitero." Danes se ta otok ime-

nuje Tahiti in ga proslavljajo kot najlepši in najbolj zdravi izmed otokov Tihoga oceana. Vsi njegovi opisi govore o pravljieni deželi najbolj nežnih barv, mehkih ljudi, svetličnega vonja, šumenja valn, idiličnih pesmi in tropskega žara. Ti opisi pa tudi ne pozabijo povedati, da tudi tukaj ni neskaljena sreča doma, če pogledaš stvar pobliže. Kuga, boji, nemiri so udarili prvotno prebivalstvo, ki je začelo sprva počasi, potem hitro izumirati. Ljudje so kakor povsod spremenili tudi ta raj v vse preveč zemeljsko prizorišče. Edino narava je tu kakor nad Florido še vendar nadzemeljsko lepa, od daleč se vidi, kakor da bi ležal nad tem krasom zemlje večni, čarobni žar Velikonočni dan.

★

knjiga, ki Vas bo zanimala!

IZZA KONGRESA

Spisal Ivan Tavčar, 548 strani. Pisatelj je posegel v tem romanu v začetek devetnajstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman.

Čena \$2.50

OPOMBA: Knjige označene z ★, se v platnu vezane.

GORNJO KNJIGO LARHO NAROČITE PRI:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

GLAS NARODA

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo

- Belgrajski Biser (Viljo Jelenc)
- Burska Vojška (S. Košutnik)
- Devica Orleanska (H. Federer)
- Duhovni boj (Lorenz Skupofil)
- Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
- Korejska Brata, črtica iz misl-jenov v Koreji (Josef Spillman)
- Mesija (Dr. Jeglič)
- Mladim Sreem, povesti za mladino (Ksaver Meško)
- Maron, krščanski detek z Libanona
- Ob 50-Letnici dr. Janeza Ev. Kreka
- Pariški Zlatar (H. Federer)
- Patria, Povest iz irske Junaške dobe (H. Federer)
- Popotniki, novele in črtice (Milan Pugelj)
- Pažigalec (H. Majar)
- Pravljice in pripovedke za mladino (S. Košutnik)
- Povesti in Slike (Ksaver Meško)
- Prški Judek (Josip Vale)
- Preganjanje Indijanskih misl-jarnjev (Josef Spillman)
- Revolucija na Portugalskem
- Sisto s Sesto (H. Federer)
- Spisi Kristofa Šmida
- Študent naj bo (S. Flinčgar)
- Suneški invalid (S. Košutnik)
- Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
- Vojnimir ali Poganstvo in kras (Josip Ogrinc)
- Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
- Zlatokopi (Josef Spillman) (Vezava nekaterih knjig je od la-nja nekoliko izkazena.)

da je italijanski konstruktor Fucaldi zgradil letalo, ki rabi za pogonska sredstva alkohol in neke rastlinske izvlečke;

da je v Tajnicih na Češkem južeri Janaček odkril v globini 25 metrov prav izbitna ležišča železne rude, ki daje 50 do 60 odstotkov čistega železa.

REKORDI VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA.

Rekordi niso samo tisti, ki jih priznavajo po kakšnih ofi-cičnih tekmovanjih. Vsakdan-je življenje jih ima tudi, več- nego preveč. Nekj vodja dvi-gala v newyorskem hotelu As-tor, je doslej s tem vozilom "prepotoval" na primer že 400 tisoč milj. 38 let je vozil gos-te po osem ur dnevno gor in dol.

V neki južni državi Združe-nih držav je neka ženska pred 48 leti pri delu na vrtu izgu-bila prstan. Zaman ga je is-kala. Te dni pa je pri preko-pavanju vrta z motiko zadela nenadno na trd predmet. Bil je prstan, ki ga je tako našla po 48 letih.

V Kaliforniji se nahajajo v okraju Inyja neposredno dru-go poleg druge najvišji in naj-nižji točko Združenih držav. Za geografje je ta kraj sploh zelo važen, ker jima dovoljuje vsakovrstne zanimive meritve.

ČE SE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ:

da je Turčija naročila na Angleškem enajst velikih tr-govinskih ladij;

da so prinesli francoski dr-žavni blagajni davki v lun-skem letu 36 milijard frankov;

da je angleška vlada reakti-virala pet admiralov, ki so bili nedavno upokojeni;

da so nemške okupacijske oblasti izvedle ljudsko štetje v

19

40

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

POVESTI... POUČNI SPISI... ZGODOVINA... ZNANSTVENE RAZPRAVE... NARAVOSLOVJE SPISI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI... I.TD.

Knjigarni Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York

160 strani s slikami

Čena 50 centov

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V ITALIJO

\$ 5.90	Lir 100
11.50	" 200
17.00	" 300
28.00	" 500
55.00	" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVAROVANE CENE PODVRŽENE PROMENLI GOMI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO GL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

KNJIGARNA

Glas Naroda

216 WEST 18th STREET NEW YORK

Planinski Kralj

Spisal L. GANGHOFER.
Za Glas Naroda priredil X. X.

8

Še predno je dospel Juri do doma, se je oglašil mrtvaški zvonček.

Ljudje so odpirali okna. Nekateri so se začeli v gručah zbirati na cesti.

Kdo ve, kdo je umrl? Saj ni bilo v vasi nobenega težko bolnega. Ali se je zgodila nesreča? Koga je zadela? Ali je bilo še kaj hujšega? Zločin? Umor?

Nihče ni vedel odgovora.

On, ki bi lahko odgovoril, se je bližal sklonjene glave Hrastovini.

4. POGLAVJE.

Velik, z apnom pobelen prostor. V enem kotu je velika železna peč, ob steni omara z najrazličnejšim posodjem. Sredi velika miza, ob nji pa dve dolgi klopi. To je bila soba za posle na Hrastovini. Z velike skleda na mizi se je kadilo. Na častnem mestu je sedela Cenea, poleg nje stara Jera in Boltež. Poleg Bolteža Dorče, poleg njega kravja dekla. Nekaj drvarjev, pastir in druga služinčad.

Vsi so gledali v skledo.

"Kdo pa spet copeta z nogami?" je Cenea osorno pogledala Bolteža.

Hlapec se je sklonil in se zasmejal, stara Jera je pa zamrmrala:

"Pri jedi ima še žival rada mir. Sicer se pa ni treba za vsako majhno stvar tako razburjati."

"Ima že povod za razburjenje," je dregnil vmes Boltež.

"Danes ji je zelena mačka prekrizala pot."

S temi besedami je meril na lovca, toda Cenea se je delala kot da ga ne razume. Navzlic temu je pa osorno pogledala hlapec, rekoč:

"Pazi, mačka zna skočiti. Če gre ponoči lisica na miši in se z mačko srečata, je lisica v nevarnosti, da ji skoči na krbet."

"Nikar ne skrbi," jo je pomiril Boltež.

Nato so precej v miru pojedli. Cenea je odnesla posodo, naloga najmanjšega posla je bila pa moliti. Najmlajši je bil Dorče.

Poredno in pobožno je zavil oči, kot da bi hotel navzoče opozoriti, češ, zdaj boste slišali.

On začel je moliti kozjo molitvico, ki se je je bil naučil od sosedovega pastirja: "Oče naš, kruh je naš, kdor ga reže, ta ga je..."

Ko je hotel reči "Amen", mu je pripeljala Cenea tako znašnico, da se je kar opotekel.

"Tako! Da se boš vedel norčevati."

"Zlomka, ti pa znaš počiti kakor mesar," se je pačil Dorče in si otipaval lice.

"Le potolaži se, Dorče," se je oglašila najmlajša dekla.

"Cenea danes ne pozna šale. Kaj ne, Boltež?"

Boltež je imel dovolj vzroka preslišati to vprašanje, zato je pa raje piknil Dorčeta.

"Kaj ti je, da si danes tako razposajen? Ko je Evica v bližini, te je pa sama sladkost."

"Ti!" je planil Dorče kvišku in temna rdečica mu je zalila lica.

"Meni smeš reči, kakor se ti zljubi. Zmerjaj me, ali kar hočeš. Evico pa pusti pri miru."

"Ali ste ga slišali, seme zaljubljenost!" se je zakrohotal.

"Boltež, še enkrat ti rečem..."

"Kje so pa vijolice, s katerimi si sinoči prišel s paše? Se mi zdi, da jih ima Evica pripete."

"Ni res! Ni res!" je kričal Dorče in stiskal pesti. "Evica bi ne vzela od mene nobenih rož."

"Saj bi človek res mislil, da bi jih ne vzela od takega motovila kakor si ti. No, pa jih je vseeno. Kaj boš tajil? Skozi okno sem gledal iz hleva in sem vse videl. Mene ne boš, si še premoker za ušesi..."

Dorče je smrtno prebledel. Naprej je sklonil glavo, razkrilil dolge koščene roke, šinil kakor mačka k Boltežu in ga podrl na tla. Predno so se posli dodobra zavedli, mu je že klečal na prsih in ga davil s svojimi dolgimi, kleščam sličnimi prsti.

Cenea je skočila k Dorčetu, ga prijela za ovratnik in ga potegnila kvišku. Preklinjajoč je vstal Boltež ter hotel nastopiti nasprotnika, ko so se odprla vrata.

Na pragu se je pojavil Juri Hrastar. Ko je Cenea zagledala njegov bled obraz in zmeden pogled, je izpustila Dorčeta in zajeljala:

"Za božjo voljo, gospodar, kaj vam je?"

Gospodar je stopil v sobo. Njegov glas je bil zamolkel in je zik se mu je zatikal, ko je s težavo spregovoril:

"Ljudje, nesreča je obiskala našo hišo! Moja sestra, moja sestra Hanea, je umrla!"

"Jezus Marija!" s ovzkljknili vsivprek. Edinole Boltež je molčal. Stara Jera si je začela s predpasnikom brisati oči in tarnati.

"No, zdaj pa vemo, komu je zvonilo."

"Ni mogoče, ni mogoče," je ihtela Cenea. "Ako se je moglo to tako naglo zgoditi? Ves dan sem se veselila njene prihoda. Kako je umrla, gospodar?"

"Ponesrečila se je," je mahoma izjavil Juri. "V vodi."

Stiskali so se k njemu, hoteli izvedeti kaj podrobnosti, toda Juri je molčal. Odrinil jih je od sebe, pogledal drugega za drugim, nato pa naglo rekel:

"Jutri zjutraj med peto in šesto uro se bo vrnila gospodinja iz mesta. Po krsto pa bo treba iti. Ti, Boltež, boš vzel ojsrski voz in ga pregrnil s črnim suknom, ki mi ga bo še noč postal gospod župnik. Ob treh zjutraj se odpelješ."

"Kaj jaz?" zamrmra hlapec. "Menda me niste najeli, da bi mrliča vozil?"

Jezna rdečica šine gospodarju v obraz.

"Ti," mu pravi s tresočim glasom. "Pri moji mizi sedi in pod mojo streho spiš, pa si drzneš reči kaj takega? In zdaj, v tej uri?"

Nameri pest, toda Dorče stopi predenj rekoč:

"Ne žalostite se, gospodar. Ne zaradi njega!"

Par debelih solz je privrelo fontu po licih.

(Nadaljevanje prihodnjih)

Razne vesti.

SMRT LEPE FRANCOŠKE PUSTOLOVKE.

(V Parizu je v bolnišnici umrla nedavno bivša pariška kraljica lepote Gizela Chantailova stara šele 28 let. Zašla je bila v življenski vrtinec, in postala pustolovka v najširšem pomenu besede. Norčevala se je iz vse Francije. Leta 1929 se je pojavila na rivierji, kjer se je izdajala za nezakonoko hčerko nekega francoskega markiza in znane pariške igralke. Bila je gojenka enega najbolj znanih pariških penzionatov od koder je pa obegnula. V Cannesu, Nizi in Deauvilleu je vzbujala splošno pozornost s svojo lepoto. In temnimi očmi. Ko je bila pa izvoljena za pariško kraljico lepote, je kupila krasno vilo, in bogat brazilski plantažnik je poskrbel, da je dobila njena vila razkošno opremo.

Kmalu je pa v Giselinu življenje posegla nesrečna ljubezen. Mladi pariški zdravnik ki se je bila Gisela zaljubila vanj, na prvi pogled, ni podlegel čarom njene lepote, temveč je hotel ostati zvest svoji ženi, čeprav ga je Gisela na vse načine zapeljavala. Njegova odločitev je pognala Giselo v obup. Razvajena lepota, ki je segla po samokresu in več mesece je živela med življenjem in smrtjo. Ko je končno zapustila bolnišnico je našla svoje razkošno stanovanje zanemarjeno. Brazilski plantažnik se je bil ta čas ohladil in tudi drugi prijatelji so jo bili zapustili.

Gisela je nastopila pot pustolovke, je naredila več nenic na imena svojih prijateljev, si je pridobila precej denarja, da je lahko živela brezskrbno za nekaj mesecev. Parkrat je hotela zapustiti Francijo, kjer so ji postajala tla pod nogami vroča in odpeljati se v Južno Ameriko, a so jo aretirali. Sledili so žalostni meseci v ženski kaznilnici, toda tudi tam si je znala lepa prebrisati Gisela pomagati. V ječo si je dala prinesiti mnogo pravniške literature pod pretvezo, da hoče študirati pravo, v resnici je pa nameravala črpati iz teh knjig znanje, ki bi ji lahko pozneje koristilo.

Kmalu potem, ko so izpustili Giselo iz kaznilnice, se je postavila v Nici zelo lepa odvetnica Mirelle Latargova. Ni trajalo dolgo in že je bila v mestu splošno znana, pa tudi priljubljena. Vse sodnike je očarala s svojo lepoto in premagovala vse ovire in vrzeli v njenem mnenju. Klienti so kar drli od vseh strani. Nekega dne pa je prišlo presenečenje. Neki pariški draguljar je v lepi odvetnici spoznal rafinirano sleparko, ki ga je bila pred časom opeharila za dragoceno nakit. Tako se je končala advokatska kariera lepe Gisela v ječi.

Ko je prišla iz ječe, je nadaljevala svoje burno življenje v katerem se je vrstilo največje razkošje z bedo in siromaštvom. Z 20 franki v žepu je kupila Gisela od markiza Lataurova grad in ko je prišla sleparija na dan, je polegnila v inozemstvo. Toda brez Pariza ni mogla živeti. Neki impresarij je odkril njen igralški talent in kmalu je lena Gisela nastopala v Parizu kjer je dosegla kot Margueritte d'Or velik uspeh. Burno življenje pa je končno omajalo zdravje in zahrbtna bolezen je napravila konec njeni umetniški karieri. V bolnišnici je končala svoje življenje ena najbolj občudovanih in najpodjetnejših francoskih lepotic.

BYRDOVA ODKRITJA V ANTARKTIDI.

Kakor smo že poročali, je Byrdova odprava že pred nekaj časa dospela do njegovega stalnega oporišča v Antarktidi, do Male Amerike. Ta odprava šteje trideset mož, razpolaga pa z 50 psi za sanitaki, traktorji, nekoliko letal in odprava v zvezi s pomočjo radijske postaje. Byrd poroča o njej vsak teden nekolikokrat o svojem delu.

Kakor znano, je bila med njegovimi prvimi ugotovitvamij ta, da se je magnetni južni tečaj, ki so ga odkrili leta 1909, v tem času pomaknil nekoliko več proti zapadu. Byrd pa je k temu poročilu dodal, da predstavlja ta južni magnetni tečaj površino kakih desetih štirijskih milj in da vsako leto svojo lego na videz malo spremeni. Razen tega je Byrd odkril, da Rosova ledna plošča ne plava na morju, kakor so menili doslej, temveč da leži na trdnih tleh.

Prvo večje potovanje preko antarktične celine se je začelo 21. februarja iz Male Amerike in namerava opraviti 1000 km dolgo pot. Ta odprava je odkrila ogromno gorsko verigo ob pacifiški obali Antarktide. To gorovje se dviga več tisoč čevljev visoko. Gre za ozemlje, ki so ga raziskovali že 166 let zaman. Ugotovili so ga iz fotografij, ki so jih napravili iz letal že prej.

Ekspedicijska ladja "Bear" je že mesec dni na svojem pohodu proti vzhodu v borbi z ledom, viharjem in visokimi valovi tako da z letali na njenem krovu doslej ni bilo mogoče odrediti na izvidne polete. Odkrili pa so z nje kakih 80 morskih milj od antarktične obale zaledenske otoke, gor-

ske verige na jugovzhodu in velik zaliv, ki ga zapira sicer led. Ker je začelo morje že ledeneti, ladja bržkone ne bo mogla več naprej. Tudi čas je le nekoliko morskih milj od najjužnejše točke, ki jo je dosegla Byrdova druga odprava leta 1934.

PIKNIKI — VELIKA DUNAJSKA MODA.

Racioniranje živil v Nemčiji je imelo za posledico spremembo v družabnem običaju. Družabnost se zavoljo tega nikakor ni omejila, vsaj na Dunaju ne.

Povabljeni gostje prinašajo pakete z jedilji s seboj, kajti od gostiteljske družine pač ne morejo zahtevati, da bi si potrebna živila pritrkala od ust. Živilskih kart za goste pa nimajo. Gospodinja ima le nalogo, da pripravi nadevane kruhke s stvarmi, ki jih pač more dobiti brez karte, solato, vroči grog ali hladno pijačo. Pikniki so na Dunaju tedaj postali velika moda. Neki dunajski list pripominja k temu: "Kdor ima doma prijatelje, ki bi nad takšnim povabilom vihali nos in bi ne imeli nobenega razumevanja za danes edino mogočo vrsto družabnosti, piknik, ta naj jih pač ne povabi..."

SENZACIONALNE ARETACIJE NA HOLANDSKEM.

V Rotterdamu je policija izvršila aretacijo, ki je zbudila veliko pozornost. Prijela je 2 Nemece. Eden izmed obeh je že pred vojno bival na Holandskem. V avtomobilu aretiranec je odkrila spretno postavljeno oddajalno postajo, ki je nemški admiraliteti sporočala gibanje ladij.

DOJENČEK REŠIL VSO DRUŽINO.

V Grangesu na Francoskem je dojenčkovo kričanje sredi noči zbudilo zakonec Ramboulietova. Ko sta vstala, sta ugotovila, da uhaja iz peči ogljikov plin. Vsi trije so že čutili znake zastrupitve. Če bi dojenček ne bil začel kričati, bi bržkone izgubila življenje vsa družina.

Skrivnostno odplutje

OGROMNA PARNIKA "QUEEN MARY" in "MAURETANIA" ODPLULA IZ NEW-YORŠKEGA PRISTANIŠČA

Velika angleška parnika Queen Mary in Mauretania, ki sta bila v newyorškem pristanišču od začetka evropske vojne, sta véeraj nenadoma odpulua neznanokam. Mauretania se je splazila iz pristanišča ponoči sredi velikega naliva; Queen Mary pa je odplula ob belem dnevu ob 8 dopoldne.

Oba parnika sta odplula z zapečatenimi povelji in ljudje so ju videli pluti proti jugu. Kam sta namenjena, ni nikomur znano. Gotovo pa je, da gresta v veliko nevarnost, kajti nemške podmornice in križarke jimta bodo tesno na sledu. Po mnenju nekaterih bosta oba parnika prevažala avstralske vojaške v Francijo.

Ladja Queen Mary ima težo 81,000 ton; Mauretania pa samo 35,000 ton. V naglici je Queen Mary dosti hitrejša kot pa manjša Mauretania. Ako preži nekje na visokem morju nemška žepna ladja Deutschland, bi lahko zajela manjšo Mauretanijsko. Deutschland pluje z naglico 26 knotov, Mauretania pa se lahko postavi z štiriindvajsetimi.

Ogromna ladja Queen Mary, ako jo bodo Angleži uporabljali za prevažanje vojakov iz Kanade oz. Avstralije, lahko na enem potovanju vzame seboj 30,000 mož. To bi potem bil največji transport čet preko morja v mornariški zgodovini z eno ladjo.

NA SYLTU NI VELIKE ŠKODE

HOERNUM, Otok Sylt, Nemčija, 22. marea. — Trije ameriški časnikiški poročevalci so obiskali otok Sylt, ki so ga Angleži v tork sedem ur bombardirali. Videli so poslopje, ki ga Nemci označujejo kot hiralnico in ki je bilo zadeto. Časnikarji so se z vlakom peljali ob 6 milj dolgem Hindenburgovem jezu, ki veže otok s celino, pa nikjer niso videli nikake poškodbe. Na severnem delu otoka je bila peščena obala posuta z angleškimi bombami, toda na bližnjem letališču ni bil zadet noben hangar. Bombe so večinoma padale v morje in so razbile led; razbitih je bilo tudi nekaj šip.

Nemci trdijo, da so izstrelili tri angleške aeroplane, katerih eden je padel v morje.

ZAPADNA FRONTA KAŽE VEČ ŽIVLJENJA

Nadaljni znak bližajočih se bojov je tudi večja živahnost na zapadni fronti. Nemci se najbrže pripravljajo na veliko ofenzivo, zavezniki pa se pripravljajo, da jo odbijejo. V kratkem mora priti do odločitve med Maginotovo črto in Zapadnim zidom. Prišlo se bo veliko razbijanje močnih urdb in uspeh bo imela ona armada, ki razpolaga z večjimi topovi.

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:
Smrt Mohameda Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.
Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:
Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri šamarih. — Med Jesidi.
Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:
Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.
Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:
Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.
Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik
Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:
Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.
Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:
Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.
Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot
Cena \$1.50

NAROČITE SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI. STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Zdravstvenih državah lahko pošljete znanke po 2 oz. po 3 centa.